

Phòng, trị bệnh ký sinh trùng trên cá trình

Trong quá trình nuôi, cá trình thường gặp phải nhiều bệnh do ký sinh trùng gây ra làm ảnh hưởng đến hiệu quả kinh tế. Vì vậy, nắm vững các biện pháp phòng, trị bệnh cho cá là rất cần thiết nhằm giảm thiểu rủi ro.

1. Trùng mỏ neo

Tác nhân: Trùng có tên là Lernaea, có dạng giống mỏ neo, cơ thể có chiều dài 8 – 16mm, giống như cái que, đầu có mấu giống mỏ neo cắm sâu vào cơ thể cá.

Dấu hiệu nhận biết: Cá nhiễm bệnh giảm ăn, trùng thường ký sinh ở da, mang, vây... Xung quanh các chỗ bám viêm và xuất huyết là điều kiện tốt cho các mầm bệnh khác xâm nhập và phát triển.

Trị bệnh: Dùng lá xoan với liều lượng 0,6 kg lá/kg cá bó thành từng bó để dưới đáy. Người nuôi cũng có thể sử dụng Hadaclean A trộn vào thức ăn, liều lượng theo hướng dẫn của nhà sản xuất ghi trên bao bì. Thực hiện liên tục trong 5-7 ngày.

2. Rận cá

Tác nhân: Do một số trùng thuộc giống Argulus màu trắng ngà, có hình dạng giống con rệp nên còn gọi là rận cá hoặc bọ cá, dễ nhận thấy bằng mắt thường.

Dấu hiệu: Trùng ký sinh bám trên da cá hút máu đồng thời phá hủy da, gây viêm loét tạo điều kiện cho mầm bệnh khác tấn công.

Trị bệnh: Thực hiện các phương pháp tương tự như đối với trùng mỏ neo. Hoặc người nuôi có thể sử dụng thêm thuốc tím (KMnO₄) với nồng độ 10 g/m³, hay đồng sunfat (CuSO₄) với liều lượng 5 g/m³.

3. Sán lá đơn chủ

Tác nhân: Chủ yếu do hai sán lá đơn chủ móc (Dactylopgyrus) và 18 móc (Gyrodactylus) ký sinh trên da, mang, ruột cá.

Dấu hiệu bệnh: cá bệnh thường hô hấp kém do mang và da tiết ra nhiều dịch nhờn, da và mang viêm loét, cá sinh trưởng chậm.

Trị bệnh: Sử dụng một số kháng sinh đặc trị ký sinh trùng như: Hadaclean, Vime – Clean liều lượng theo khuyến cáo của nhà sản xuất, dùng liên tục trong 5-7 ngày.

4. Nấm thủy mi

Tác nhân: Bệnh do một số loài nấm thuộc các giống: Achlys, Saprolegnia, Leptolegnia...gây ra. Chúng có dạng hình sợi, thuộc nhóm nấm bậc thấp, cấu tạo

sợi nấm đa bào nhưng không có các vách ngăn. Nấm sinh sản bằng nhiều hình thức khác nhau như sinh sản dinh dưỡng bào tử, sinh sản vô tính bằng túi bào tử kín, sinh sản hữu tính bằng tiếp hợp. Bào tử nấm có tiên mao, có thể vận động trong nước trên khả năng lây lan bệnh rất cao.

Dấu hiệu: Khi nấm mới phát triển mắt thường khó phân biệt, phần cuối sợi nấm đâm sâu vào thịt cá, phần đầu sợi nấm lơ lửng trong nước. Khi bệnh nặng, trên thân cá xuất hiện những đám bông màu trắng. Cá có cảm giác ngứa ngáy, thân cá gầy đen sẫm. Nấm càng phát triển, tạo điều kiện thuận lợi cho vi khuẩn xâm nhập làm bệnh nặng thêm.

Trị bệnh: Dùng KMnO₄ tạt xuống ao liều 5 g/m³ nước, đồng thời kết hợp trộn kháng sinh Vime – Clean liều lượng 5 g/kg thức ăn, cho ăn liên tục từ 5 -7 ngày

5. Phòng bệnh tổng hợp

Lựa chọn những cơ sở cung cấp giống uy tín, chất lượng, cá cần phải đáp ứng một số chỉ tiêu như: nhanh nhẹn, đồng cỡ, nhót nhiều, không bị xây xát, dị tật, không bị mắc câu... Người nuôi nên chọn cá chình giống từ cỡ nhỏ (cá có hình lá liểu) đến cá giống cỡ 10 con/kg. Đây được xem là giai đoạn có tỷ lệ sống tốt nhất khi ương nuôi.

Ao nuôi cần tháo khô nước, dọn sạch cỏ xung quanh bờ và đáy ao, đắp lại các chỗ bị rò rỉ, san bằng đáy ao nghiêng về cống thoát nước. Dùng vôi bột từ 10 - 12 kg/100 m² rải đều xung quanh bờ và đáy ao để diệt hết địch hại và trung hòa đáy ao.

Cá chình không có vảy nên khi vận chuyển hay bị xây sát và thường có ký sinh trùng bám ngoài da. Vì vậy, cần tiến hành công tác khử trùng một cách nghiêm ngặt. Trước khi thả cá cần tắm trong dung dịch muối ăn 1,5 – 3% (15-30 phút) hoặc dung dịch Trichlorphorum liều lượng 4 mg/l (10-15 phút) để làm lành vết thương và loại bỏ các nguồn bệnh do cá chình mang lại.

Sau khi thả giống phải định kỳ 1 tháng/ lần xử lý nước cho ao bằng các hóa chất như: Virkon: , kg/1.000 m² kết hợp vẩy men vi sinh để ổn định môi trường.

Trong quá trình nuôi, tránh sử dụng thức ăn bị hư hỏng, hôi thối, kém chất lượng. Thường xuyên bổ sung Vitamin C để tăng cường sức đề kháng cho cá trộn Oxytetracycline để cá tăng cường hấp thu qua đường tiêu hóa.

Diệu Châu

<https://thuysanvietnam.com.vn/phong-tri-ky-sinh-trung-tren-ca-chinh/>